

# SID



سرویس های ویژه



سرویس ترجمه تخصصی



کارگاه های آموزشی



بلاگ مرکز اطلاعات علمی



سامانه ویراستاری STES



فیلم های آموزشی

## کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

دوره ترمین

کارگاه آنلاین  
بررسی مقابله ای متون (مقدماتی)

دوره ترمین

کارگاه آنلاین  
پروپوزال نویسی و پایان نامه نویسی

دوره ترمین

کارگاه آنلاین آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترند های جستجو

## مطالعه فونستیک پشه‌های کولیسیده (Diptera: Culicidae) در منطقه سیاهو بندرعباس، استان هرمزگان

الهام بیابانگرد اصفهانی، محمد سعید دایر و سید حسن موسی کاظمی

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد حشره‌شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۲- استادیار گروه انگل‌شناسی و حشره‌شناسی پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

۳- دانشیار گروه حشره‌شناسی پزشکی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

Elham.biabangardesf@modares.ac.ir

پشه‌های کولیسیده در انتقال انواع بیماری‌ها مانند مالاریا، انواع فیلریازیس و بیماری‌های آربوویروسی مانند تب دنگ، تب زرد، وست نایل و... نقش دارند. از سوی دیگر گزش‌های دردناک پشه‌های کولیسیده همواره بصورت یک مشکل مهم بهداشتی در مناطق مختلف ایران مطرح بوده است. عدم درمان بسیاری از بیماری‌های آربوویروسی منتقله توسط پشه‌های کولیسیده و پیشگیری بیماری‌های انگلی دیگر با کنترل این ناقلین نیز، نشان‌دهنده اهمیت بررسی پشه‌های کولیسیده در جهت اتخاذ استراتژی صحیح مبارزه شیمیایی و تلفیقی است. در نتیجه هدف از این مطالعه، تعیین فون پشه‌های Culicidae و پراکندگی آنها در منطقه سیاهو بندرعباس، استان هرمزگان بود تا ابعاد اپیدمیولوژیکی بیشتری از بیماری‌های ناشی از پشه‌های کولیسیده در این منطقه به دست آید. بر اساس تکنیک‌های استاندارد سازمان جهانی بهداشت، در این تحقیق روستاهای تل سووو و درگز با ارتفاع ۱۰۴۰ متر از سطح دریا به عنوان ناحیه کوهستان، حوضه آبریز سیاهو با پوشش گیاهی درختچه‌های گز در ارتفاع ۶۳۲ متر از سطح دریا به عنوان ناحیه دامنه و نخلستان سیاهو با ارتفاع ۶۲۰ متر از سطح دریا به عنوان ناحیه دشت انتخاب شد. نمونه‌گیری نیز در سه فصل پاییز، زمستان و بهار در طی سال ۹۴-۹۵ انجام گرفت. صید لارو به روش ملاقه زنی Dipping و روش‌های نمونه برداری بالغ شامل؛ صید دستی Hand Cath، تله پشه بند با طعمه انسانی Bed Net Trap، تله نورانی CDC و شلترپیت Shelter pit بود. نمونه‌های صید شده همراه مشخصات و کدهای مربوطه به محل آزمایشگاه حشره‌شناسی پزشکی دانشگاه تربیت مدرس منتقل و تشخیص داده شدند. در مجموع ۱۲۶۳ عدد لارو و بالغ پشه‌های کولیسیده در چهار جنس *Cx.theileri*، *Cx.pipiens*، *An.dthali*، *An.stephensi* و *Ochlerotatus* ۸ گونه شامل *Culiesta*، *Culex Anopheles*، *Cx.prexiguus*، *Cx.sitiens*، *Cu.longiareolata* و *Oc.caspius* در ۳ ناحیه (کوهستان، دامنه، دشت) جمع‌آوری و تشخیص داده شد. در این میان بیشترین تنوع گونه‌ای مربوط به فصل پاییز در ناحیه دشت و کمترین آن در فصل تابستان در ناحیه کوهستان مشاهده شد. *Cx.pipiens* با ۵۱٫۳٪ و *An.dthali* با ۰٫۸٪ به ترتیب بیشترین و کمترین فراوانی گونه‌های صید شده را تشکیل می‌دادند. در این مطالعه، *Culex pipiens* گونه غالب منطقه گزارش شد. بنابراین احتمال خطر بیماری‌هایی همچون ویروس نیل غربی که ناقل اصلی آن *Culex pipiens* است، با توجه به وجود پرندگان مهاجر آفریقایی و هندی در این منطقه که مخزن اصلی این بیماری هستند، بیشتر می‌شود. از سوی دیگر وجود لانه لاروی دائمی و بارندگی در اواخر فصل زمستان با معدل درجه حرارت حداقل ۲۲٫۳ سلسیوس در مقایسه با مناطق خشک، زمینه مناسب تری را برای فعالیت پشه‌های کولیسیده و امکان تنوع گونه‌ای‌شان را فراهم می‌نماید که این تنوع مایه پویایی و پایایی اکوسیستم طبیعی سیاهو نیز می‌شود.

واژه‌های کلیدی: پشه، فون، تغییرات فصلی، سیاهو، بندرعباس.

# SID



سرویس های ویژه



سرویس ترجمه تخصصی



کارگاه های آموزشی



بلاگ مرکز اطلاعات علمی



سامانه ویراستاری STES



فیلم های آموزشی

## کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

کارگاه آنلاین  
بررسی مقابله ای متون (مقدماتی)

کارگاه آنلاین  
پروپوزال نویسی و پایان نامه نویسی

کارگاه آنلاین آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترند های جستجو  
بین المللی و ترند های جستجو